HIIUMAA TEATAJA

Hiiumaa valla väljaanne • Tasuta

November 2025 • nr 89

SÜNDINUD UUED VALLAKODANIKUD

Gustav Samuel Tärk | August Otto | Teodor Püssim | Paul Richard Sinimäe | Alyssa Klee

Õnnitleme vanemaid!

Kärdlas tunnustati parimaid vabaühendusi, täiskasvanud õppijaid ning kauneid kodusid

9. oktoobril toimus Rannapaargus Hiiumaa tegusate vabaühenduste, särasilmsete sädeinimeste ja nende toetajate tunnustamine. Samuti tunnustati täiskasvanuhariduses aasta õppijat, õpitegu, koolitajat ja õppijasõbralikku tööandjat ning Eesti kaunist kodu 2025 Hiiumaa piirkonna konkursi võitjaid.

Hiiumaa Arenduskeskuse eestvedamisel pärjati parimaid vabatahtlikke

Igal aastal valib Hiiumaa Arenduskeskus koos Hiiumaa valla, Politsei- ja Piirivalveameti, Ühendusega Kodukant Hiiumaa ning Hiidlaste Koostöökoguga välja aasta parimad vabaühendused, vabatahtlikud ja nende toetajad. Tunnustussündmust toetas Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Kodanikuühiskonna toetaja 2025 on Virgo Tamm – Fysioline. Virgo on Hiiumaalt pärit, kuid tegutseb igapäevaselt mandril. Sellest hoolimata on ta alati valmis toetama Hiiumaa algatusi ja panustama kogukonna arengusse. Tema abiga sai Palade kool mullu endale uued riidekapid ning tänavu on ta taas pakkumas kogukonnale 200 tasuta kappi. Tema pühendumus ja valmisolek aidata väärivad siirast tunnustust.

Kodanikuühiskonna toetaja 2025 nominentideks olid ka **AS Jetoil** ning **Matti Mürk.**

Aasta hooliv kodanik 2025 on **Toomas Tubi.** Toomas on igas ametis olnud palgatöö kõrval justkui hea ingel. On siis lahvka roolis või postiautoga. Ta lööb kaasa Toidupangas. Märkab. Hoolib. Pakub abi ja tuge seal, kus vaja – panustab tohutult palju vabatahtlikuna, koguduses, malemängus noortega.

Aasta hooliv kodanik 2025 nominentideks olid ka **Gertti** ja **Evelin Kogermann.**

Aasta 2025 parim vabaühendus on mittetulundusühing Hiiumaa Koduta Loomade Turvakodu. Hiiumaa koduta loomade turvakodu tegeleb probleemiga, mis puudutab kogu saare kogukonda. Väheste vahenditega, kuid suure pühendumusega tehakse ära tohutu hulk vabatahtlikku tööd, et pakkuda hoolt ja turvalisust abivajavatele loomadele. Rahalisi ressursse napib alati, kuid sellest hoolimata ei jää tegemised tegemata. Ühing väärib esiletõstmist kui sihikindluse, hoolivuse ja pühendumise eeskuju.

Aata parima vabaühenduse 2025 nominentide hulka kuulusid ka **MTÜ Hiiumaa Orienteerujate Klubi, klubi Pühalepa Vanamehed, Loode-Hiiumaa Külade Selts, Emmaste Tuletõrje Selts** ja **Sõru Merekool.**

2025. aasta parimaks vabatahtlikuks valiti **Kadi Mustasaar.** Kadi Mustasaar on pühendunud vabatahtlik, kes on juba viis aastat juhatanud MTÜ Suuremõisa Loss tegevust, andes elu ajaloolisele lossi-kompleksile ja kaasates kogukonda. Oma missioonitundega on ta algatanud olulisi projekte, sealhulgas petitsiooni Hiiumaa ametikooli aianduserialade toetuseks (1900 allkirja) ning kaasautorina loonud näitusi, mis rikastavad lossi ajalugu. Kadi vabatahtlik panus hõlmab lossi ja kooli veebilehtede haldamist, blogimist ning kogukonna kaasamist, olles eeskujuks kultuuripärandi hoidmisel ja piirkonna elavdamisel. Tema tegevus tagab, et Suuremõisa loss püsib elava kultuuri-, haridus- ja majanduskeskusena Hiiumaa kogukonna jaoks.

Parim vabatahtlik 2025 nominentide hulka kuulusid ka **Genaadi Pentikäinen, Helgi Põllo, Katrin Kivivuori, Fredy Saarkoppel** ja **Lisanna Vaikne.**

Uuenduslik algatus/võimas tegu 2025 tiitli pälvis **Hiiumaa Põllumeeste Liit.**

Hiiumaa Põllumeeste Liit on 2025. aasta jaanuaris loodud MTÜ, mida veavad noored aktiivsed põllumehed. Oluline on, et ühendus jagab vajalikku infot ka mitteliikmetest põllumeestele ja kogub neilt infot päevakajaliste teemade kohta, et ühiselt viia hiidlaste mured otsustajateni mujal (nt kevadised linnukahjud). Konkreetne uuenduslik algatus ja samas ka võimas tegu nende poolt oli **Hiiumaa põllupäeva läbiviimine**, seda juba teist aastat järjest. Tegemist on tõelise põllumajandust tutvustava kogupereüritusega, kus kõik tegevused on detailideni läbimõeldud. Sündmus oli sotsiaalmeedias pool aastat ette näha. Teostus ka äge ja täiesti uus tegija Hiiumaa sündmuste seas. On kiiduväärt, et hoitakse põllunduse traditsioone ja kultuuri au sees.

Uuendusliku algatuse/võimsa teo kategooria nominentideks olid ka **Hiiumaa Muinsuskaitse Selts, Kalakratt, MTÜ Saarnaki Laid, Malvaste Puhkekeskus.**

Ela õppimise tarvis, õpi elamise tarvis!

Täiskasvanuhariduses tunnustati mitmeid tublisid täiskasvanuid, kes on uuesti ette võtnud õpitee või soodustanud teiste inimeste õppimist.

Hiiumaa aasta õppija 2025 – Karin Kokla

Karin Kokla tegi pärast aastakümneid peetud juristiametit suure elumuutuse. Ta omandas Tallinna ülikoolis magistrikraadi ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja erialal ning asus tööle Kärdla koolis.

Karin oli pikaajalise kogemusega jurist. Sügaval hinges aga pulbitses soov panustada kogukonda ka teisiti. Aastatel 2022–2024 keskenduski ta taas ülikooliõpingutele. Tallinna ülikoolis omandas ta ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja kvalifikatsiooni.

Hiiumaa õppijasõbralik tööandja 2025 – Kärdla lennujaam

Kärdla lennujaama tiimi pädevus on Hiiumaa jaoks eluliselt oluline. Hiiumaa pealinna õhuvärava personali koolitatakse ja arendatakse pidevalt, et tagada professionaalse meeskonna olemasolu, kes suudab 24/7 võtta vastu lennukeid, lahendada kriitilisi situatsioone ja tagada lennuohutust.

Kuraditosina töötajaga Kärdla lennujaam on kokku 700 töötajaga AS-i Tallinna Lennujaam harulennujaam,

Foto: Häli-Herta Haavapuu

inimeste koolitamisele ja arendamisele kehtivad aga ühtsed reeglid. Tallinna lennujaama personalijuht Anneli Lille kinnitab, et õppijasõbralik töökeskkond on lennujaama jaoks loomulik osa nüüdisaegsest ja kestlikust töökultuurist. „Usume, et töötajate teadmiste ja oskuste arendamine on üks väärtuslikumaid investeeringuid, mida organisatsioon teha saab – see toob kasu nii töötajatele kui ka ettevõttele tervikuna, suurendades tööalast enesekindlust, luues uusi arenguvõimalusi ning aidates meil ühiselt saavutada paremaid tulemusi."

Kärdla politseijaoskonna juht Moonika Raudsepp tõdeb, et lennuühendus saare ja mandri vahel on eluliselt oluline ning selle toimimiseks on väga tähtis lennujaama töötajate kompetentsi hoidmine. „Kärdla lennujaama meeskond on tõeliselt tore kollektiiv ja nende väljaõppest sõltub Hiiumaa jaoks palju," räägib Moonika Raudsepp.

Hiiumaa aasta koolitaja 2025 – Marek Rätsep

Marek Rätsepal on harukordne oskus õpetada praktilist meresõiduoskust nii algajale laevajuhile kui ka kogemustega merekarule. Tema käe all praktikat tehes tunneb õppija, et ta on märkamatult omandanud nii meresõiduoskused kui ka sedasorti teadmised, mis kuluvad marjaks ära merel tekkivate ootamatute olukordadega toimetulekuks.

Marek on Hiiumaa ametikoolis tulevastele väikelaevajuhtidele meresõidupraktika oskusi edasi andnud 2013. aastast. „Minu hobist ja huvist väikelaevanduse ja mere vastu kujunes lõpuks elukutse," räägib Hiiumaal sündinud ja kasvanud Marek oma teekonnast koolitamise juurde. „Hiiumaa seosed mere ja merendusega on meie ajalugu, olevik ja tulevik. Seda olen püüdnud oma tegevustes ka esile tõsta. Tundub, et koolile sellise lähenemine sobis ja edasi liikusime juba koos."

Hiiumaa aasta õpitegu 2025 – Kärdla mälumäng ja Jan Ignahhin

Tänavu oktoobris algas Kärdlas juba 14. mälumänguhooaeg. Kärdla mälumäng on saanud nii populaarseks, et sellest räägitakse ka teisel pool Väinamerd. Vähe sellest – leidub isegi võistkondi, kes tulevad reede õhtul lennukiga mandrilt saarele vaid mälumängu pärast.

Seejuures on mitu võistkonda osalenud algusest peale ehk alates aastast 2011.

Kärdla mälumängu eestvedaja ja korraldaja on kõik need aastad olnud Jan Ignahhin. Ta meenutab, et nagu parimad asjad elus ikka, sai ka mälumäng alguse sundimatult ja täiesti juhuslikult. „Süües oktoobris 2011 oma onupoeg Daniga lõunat Kärdla Rannapaargus, ütles Dan: „Kohe algab jälle see kaamos ja kõik sureb välja. Keegi võiks vähemalt mälumängu korraldada, oleks põhjust kodust välja tulla." Mina: „Mälumängu?! Ma olen kunagi kooliraadios seda teinud. Võin proovida, vaatame, mis saab!" Ja tõesti on saanud nii, et 14 aastat ja umbes 3000 küsimust hiljem algas tänavu oktoobris juba 14. hooaeg," kirjeldab Jan ülipopulaarseks osutunud mälumängu.

Meened. Foto: Kaja Sõrmus

Hiiumaa kaunid kodud said vallalt tunnustuse

Rannapaargus tunnustati ka Eesti Kaunis Kodu 2025 Hiiumaa piirkondliku konkursi laureaate – **Kairi** ja **Aivar Kõrmi** kodu Käinas ning **Kärdla keskväljak** ja selle eest hoolitsevad haljastusspetsialistid **Mai Sinilaid** ja **Sirje Voitka**. Mõlemad laureaadid said vabariigi presidendilt, kes on Eesti Kaunis Kodu konkursi patroon, tunnustuse kätte augustikuus Pärnus toimunud pidulikul tseremoonial. Rannapaargus anti laureaatidele üle ka valla tänukirjad.

Üle-eestilist Eesti Kaunis Kodu konkurssi korraldab Eesti Kodukaunistamise Ühendus.

Südamlikud õnnesoovid ja tänusõnad kõigile nominentidele ja laureaatidele – teie panus kogukonna heaks on hindamatu. Soovime rohkelt rõõmu ja kordaminekuid ka edaspidiseks!

TRIINU RAJASALU
Hiiumaa vallavalitsus

Foto: Priidu Saart

Vallavalitsuse istungitelt

- Korraldada lihthankemenetluses riigihange „Mäe platsi katendite ehitus“. Riigihanke eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 35 000 eurot.
- Otsustati korraldada avatud hankemenetluses riigihange „Ristna tuletorni renoveerimistööd“. Riigihanke eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 180 000 eurot.
- Otsustati korraldada väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluses riigihange „Hiiumaa teenusmaja projekteerimine“ (hanke viitenumber 300074). Hanke eeldatav maksumus (ilma käibemaksuta) on 80 000 eurot.
- Tunnistada riigihankes „Hakkepuidu ostmine vabaajakeskuse Tuuletorn katlamajale 2025–2026“ (viitenumber 300324) edukaks HMPK OÜ esitatud pakkumus nr 586537, mille maksumus ilma käibemaksuta on 26,49 eur/MWh.
- Otsustati tunnistada riigihankes „Hakkepuidu ostmine Suuremõisa katlamajale 2025–2026“ (viitenumber 300331) edukaks HMPK OÜ esitatud pakkumus nr 586538, mille maksumus ilma käibemaksuta on 26,49 eur/MWh.
- Tunnistada riigihankes „Arvutite soetamine Hiiumaa valla koolidele“ (viitenumber 299482) osa 1 edukaks Klick Eesti AS esitatud pakkumus nr 583624, mille maksumus ilma käibemaksuta on 64 752 eurot ja tunnistada riigihankes „Arvutite soetamine Hiiumaa valla koolidele“ (viitenumber 299482) osa 2 edukaks Klick Eesti AS esitatud pakkumus nr 583624, mille maksumus ilma käibemaksuta on 43 684,00 eurot.
- Kinnitada vabaajakeskus Tuuletorn katlamajas toodetava soojusenergia 1 MWh hinnaks 74,84 eurot, hinnale lisandub käibemaks. Hinda rakendatakse alates 01.01.2026
- Anti nõusolek lepingu sõlmimiseks Kõrgessaare Vaba Aja Keskuse spordisaali valgustite vahetuseks osaühinguga Väino ja KO. Lepingu maksumus ilma käibemaksuta on 8462 eurot.
- Otsustati anda nõusolek Intelligentia OÜ-le oma lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste üleandmiseks Vana Madrus OÜ-le.
- Anti Hiiumaa Spordile nõusolek lepingu sõlmimiseks Hiiumaa Terviseradadele abihoone ehitamiseks Head Builders OÜ-ga. Lepingu maksumus ilma käibemaksuta on 36 690 eurot.
- Otsustati anda munitsipaalasutusele Hiiumaa Haldus nõusolek lepingu sõlmimiseks Korrashoid OÜ-ga Kärdla kooli välikoristusteenuse osutamiseks perioodil 01.11.2025 kuni 31.10.2026. Lepingu maksumus ilma käibemaksuta on 16 635 eurot
- Anti Palade põhikoolile nõusolek sõlmida leping HMPK OÜ-ga puiduhakke ostmiseks kooli katlamajale. Hakkepuidu MWh maksumus ilma käibemaksuta on 32 eurot.
- Otsustati anda nõusolek lepingu sõlmimiseks ASFALT PLUSS OÜ-ga Suuremõisa pakendikonteinerite aluse asfalteerimiseks 204 m² ulatuses. Asfaldi ühe ruutmeetri maksumus ilma käibemaksuta on 28,99 eurot.
- Otsustati anda nõusolek lepingu sõlmimiseks Naistlaiu sadama kai laiendamiseks OÜ-ga Vilton Hiiu. Lepingu maksumus ilma käibemaksuta on 34 690 eurot.
- Otsustati anda otsustuskorras Palle Kõlarile välireklaamikandja paigaldamiseks kasutusse Hiiumaa vallale kuuluva kinnisasja osa Käinas Spordi tänaval suurusega 2 x 1 m. Kinnisasja osa antakse kasutusse tähtajaga tagasiulatuvalt 02.10.2025 kuni 20.10.2025. Tasu vallavara kasutusse andmise eest arvutatakse vastavalt kasutusse võetud päevade arvule 0,30 eurot m² eest ühes päevas.
- Otsustati kinnitada huvitegevuse ja -hariduse täiendava toetuse taotlusvooru periood (13.10.2025–02.11.2025) ja taotlusvooru summa 7500 eurot.
- Otsustati eraldada mittetulundusliku tegevuse projektitoetused 2025. aasta sügisvoorus vastavalt projektitoetuste komisjoni ettepanekule.
- Otsustati kinnitada Hiiumaa Laste ja Perede Tugiteenuste Keskuse koosseis.
- Otsustati anda otsustuskorras Palle Kõlarile välireklaamikandja paigaldamiseks kasutusse Hiiumaa vallale kuuluva kinnisasja osa Kärdla linna keskväljakul suurusega 2 x 1 m. Kinnisasja osa antakse kasutusse tagasiulatuvalt tähtajaga 02.10.2025 kuni 20.10.2025. Tasu vallavara kasutusse andmise eest arvutatakse vastavalt kasutusse võetud päevade arvule 0,30 eurot m² eest ühes päevas.
- Otsustati seada isiklik kasutusõigus Elektrilevi OÜ kasuks Kärdla linnas asuvale Hiiumaa valla omandis olevale Metsa põik kinnisasjale. Isikliku kasutusõiguse esemeks on tehnovõrk – 0,4 kV pingega elektrimaakaabelliin.
- Seati Hiiumaa valla kasuks isiklik kasutusõigus Tahkuna külas asuvale Rüütlimetsa kinnisasjale avaliku kasutamise tagamiseks. Isikliku kasutusõiguse sisuks on Punasekivi tee (teeregistri number 3920353) avalikes huvides kasutusõigus.
- Seati Hiiumaa valla kasuks isiklik kasutusõigus Tahkuna külas asuvale Punasekivi tee kinnisasjale avaliku kasutamise tagamiseks. Isikliku kasutusõiguse sisuks on Punasekivi tee (teeregistri number 3920353) avalikes huvides kasutusõigus.
- Otsustati seada Hiiumaa valla kasuks isiklik kasutusõigus Tahkuna külas asuvale Liiva kinnisasjale avaliku kasutamise tagamiseks. Isikliku kasutusõiguse sisuks on Punasekivi tee (teeregistri number 3920353) avalikes huvides kasutusõigus.
- Otsustati seada tähtajatu sundvaldus Kärdla linnas asuvale Sõnajala kinnisasjale. Sundvaldus seatakse tähtajatult Enefit AS kasuks projekteeritud passiivse elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks, omandamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine).
- Väljastati projekteerimistingimused Kärdla linnas Käina mnt 9 kinnistule olemasoleva hoonestuse vahele uue eluhoone ja seda teenindavate rajatiste püstitamiseks.
- Anti projekteerimistingimused Vilivalla külas Lauri kinnistul loomakasvatushoone või kuuri püstitamiseks.
- Otsustati anda projekteerimistingimused Villemi külas Hundiku kinnistule elumaja ehitamiseks.
- Anti projekteerimistingimused Kuusiku külas Tomikosauna kinnistule elukondliku hoone, abihoonete ja neid teenindavate rajatiste püstitamiseks.
- Otsustati anda projekteerimistingimused Jausa külas asuva Kuivatikuuri kinnistule garaaž-katusealuse püstitamiseks.
- Anti nõusolek Kõpu külas asuva Reigi kiriku kinnisasja jagamiseks.
- Otsustati anda nõusolek Tubala külas Hinno kinnisasja jagamiseks.
- Määrati Viiri külas asuva Kaido katastriüksuse uueks lähiaadressiks Kadaka.
- Otsustati määrata Palukülas asuva Rajanurme katastriüksuse sihtotstarbeks elamumaa 100 %.
- Muudeti Kassari külas asuva Kadakavahe tee nime ning määrata tee nimeks Kärsna tee (tee number 3680313).
- Anti nõusolek Värssu külas asuva Põllu kinnisasja jagamiseks.
- Otsustati anda nõusolek Palukülas asuva Vana-Mardi kinnisasja jagamiseks.
- Kiideti heaks 6 hajaasustuse programmi aruannet.

Võimsad elektritõukerattad tekitavad politseile muret ja kasutajatele ohtu

Viimastel aastatel on elektritõukerattad muutunud Eestis üha populaarsemaks igapäevaseks liikumisvahendiks. Need on mugavad ja keskkonnasõbralikud. Kuid turul leidub ka mudeleid, mis on noorte käes ja tänavatel, kuigi pole sellisel kujul selleks mõeldud.

Koos tõukerataste populaarsusega on plahvatuslikult kasvanud ka võimsate ja kiirete elektritõukeratastega seotud murede hulk. Hiiumaal on olnud sellel aastal mitmeid juhtumeid võimsate elektritõukeratastega, kus politseipatrull on pidanud sekkuma.

Probleemi üks tahk on masinate ohtlikkus – noored keeravad koos sõpradega kiirusepiirajad maha ning sõidavad tõuksidega väga suurel kiirusel. 40–60 km/h sõitvad rattad on üsna tavaline vaatepilt.

Tõenäolised lapsevanemad alati ei teagi, et lapsed neile ostetud liikumisvahendiga liikluses rumalusi teevad, kuniks nad kukuvad, satuvad haiglasse, põrkavad kokku jalakäijatega või autodega. Vahest ka mitmekesi koos tõukerattal olles. Need on õnnetused, mis hüüavad tulles ja kõigi vastutustundlike täiskasvanute asi on seda nüüd kuulda võtta!

Ohtlikkus elule ja tervisele on mure üks osa, teine tahk on juriidika: võimsamad elektrimootoriga tõukerattad ei ole üldse avalikel teedel kasutamiseks mõeldud ega kõlbulikud – need on tehtud ekstreemspordi harrastamiseks, maastikusõiduks, eramaal kasutamiseks. Kõnealused elektritõukerattad tulevad tehasest kiiruspiirajaga, mis hoiab masina tippkiiruse vastavuses kohalike seadustega, kuigi tegelikult on nende masinate võimsus ja potentsiaal märksa suuremad – piiraja eemaldamisel võivad need kihutada isegi üle 100 km/h. Lisaks kaaluvad masinad kohati üle 40 kg.

Lapsevanemad ilmselt ei teadvusta, et kui elektritõukeratas kaalub üle 25 kg, peab see avalikel teedel kasutamiseks olema registreeritud ja kindlustatud. Elektritõukeratta suurim lubatud sõidukiirus on 25 km/h ja selle maksimaalne mootori nimivõimsus võib olla kuni 1 kW. Kui räägime 40–60 kg kaaluvast 8 kw võimsusega ja 100 km/h tippkiirusega liikurist, siis pole see enam tõukeratas vaid mootorsõiduk. Ka Riigikohus on leidnud, et asjad, mis väljuvad mootorsõiduki mõiste all olevatest eranditest (kergliikur, elektrijalgratas jne) ongi mootorsõidukid olenemata nende täpsemast kirjeldusest.

Seega võimsad elektritõukerattad, millelt piiraja eemaldatakse, on ühest küljest ohtlikud ja tänavasõiduks keelatud, kuid teisest küljest on see masin võrreldav mootorratastega, mille juhtimiseks on vaja registreerimist, juhiluba ja kindlustust.

Kui laps või noor sellisega liikleb, riskib ta enda ja teiste elu ja tervisega, aga see võib ka rahaliselt päris kulukaks minna. Näiteks lubadeta sõiduga vahele jäädes lükkub juhiloa saamine edasi. Kui politsei liikluses sobimatu tõukeratta leiab, on tagajärjeks trahv, juhtimiselt kõrvaldamine, seadme konfiskeerimine ning õnnetuse korral ka tsiviilvastutus.

Üldine liiklusturvalisus ei saa olla ainult politsei teha, ka lapsevanematel on siin suur roll ja vastutus. Head lapsevanemad, tuletame meelde, et te teaksite täpselt, mis tõukerattaid oma lastele ostate ja millega nad kodust väljaspool tegelevad. Loomulikult tuleb hoolitseda ka selle eest, et teie võsukesed teaksid, mis nõuded elektritõukeratta kasutamisel on – näiteks kuni 16-aastased peavad kasutama kiivrit, jalakäijate läheduses tuleb liikuda väiksema kiirusega, tõukeratas on mõeldud üksi sõitmiseks ning mõistagi tuleb järgida hoolikalt liikluseeskirju.

Kiivri kasutamine on elementaarne ka täiskasvanutele – peamised õnnetused, mis elektritõuksidega juhtuvad on kukkumised ning neis õnnetustes saab kõige raksemalt tavaliselt viga just juhi pea.

Mõned näited võimsatest mudelitest

- **Dualtron Thunder 2** – võimsus üle 8000 W, piirajaga 25 km/h, piirajata üle 100 km/h.
- **Kaabo Wolf King GT** – topeltmootoritega tõukeratas, mis suudab piirajata saavutada kuni 90 km/h.
- **Nami Burn-E 2 Max** – üks maailma kiiremaid, piirajata ligi 100 km/h.

MARKO KALLAS
Kärdla politseijaoskonna piirkonnapolitseinik

Sadama tänava uuendatud osa sai valmis

16. oktoobril avati pidulikult Kärdla Sadama tänava uuendatud osa.

Kokku remonditi 315 meetrit teed. Sõidutee laius on 6 meetrit, kergliiklustee on 3 meetrit lai. Sadama tänava äärde paigaldati ka neli pinki.

Kärdla Sadama tänava rekonstrueerimise eesmärk oli parandada kesklinna ja sadama vahelist ühendust ning tuua sadam kesklinnale lähemale. Tänav on kujundatud ümber kaasaegseks linnaruumiks, kus tunnevad end hästi nii jalakäijad, jalgratturid kui autoga liiklejad.

Atraktiivsema tänavaruumi kujundamine täidab kogukonna ühendamise eesmärki ja aitab kaasa sellele, et inimesed liiguksid rohkem värskes õhus ning eelistaksid autole ka teisi liikumisviise.

Tööd algasid 15. mail ja kestsid oktoobri keskpaigani.

Rekonstrueerimistöid teostas AS Tariston ja tänava remont läks maksma 865 855,38 eurot pluss käibemaks. Järelvalvet teostas Lindvill OÜ, asfalteerimistöid AS TREF Nord. Rekonstrueerimistööde projekti koostas Teedeprojekt OÜ.

REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM
REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Sadama tänava rekonstrueerimise projekteerimist ja ehitust toetati 238 247 euroga maakondlike arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmest, ülejäänu on Hiiumaa Vallavalitsuse omafinantseering.

Vallavalitsus tänab ümberkaudseid elanikke ja ettevõtteid kannatlikkuse eest. Samuti täname kõiki projektis osalenud ettevõtteid.

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Hiiumaa valla koduleht sai uue kuue ja sisu

Alates 10. oktoobrist avaneb Hiiumaa valla kodulehte vald.hiiumaa.ee külastades täiesti uue ilme ja sisuga leht. Uuenenud kujundus ja loogilisem struktuur aitavad vallaelanike jaoks olulist infot senisest oluliselt kiiremini ja mugavamalt leida. Igapäevased toimingud on võimalikult lihtsalt ja selgelt lahti kirjeldatud ning iga valdkonna juurest leiab hõlpsasti õige ametniku kontakti.

Lisaks võimaldab uus keskkond kriisiolukorras edastada elanikele kiiret ja usaldusväärset teavet ka riigil, kellel on vajadusel kodulehele ligipääs kriitilise info edastamiseks.

Uus koduleht on vanast üsna erinev, mistõttu võib harjumine võtta veidi aega. Just seetõttu ootame väga hiidlaste tagasisidet – ettepanekud ja märkused aitavad meil kodulehte edasi arendada ja muuta selle veelgi kasutajasõbralikumaks. Kõik mõtted on oodatud aadressile info@hiiumaa.ee.

Uus koduleht põhineb riiklikul Valitsusportaal 2.0 platvormil. Kodulehe loomine toimus koostöös Eesti Linnade ja Valdade Liiduga. Platvormi töökindluse, arenduse ja tehnilise toe tagab Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (RmIT).

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Hiiumaa valla haridusvaldkonna arengukava ootab ettepanekuid

Valminud on Hiiumaa valla haridusvaldkonna arengukava, mis kajastab Hiiumaa valla haridusvaldkonna hetkeolukorda ning määratleb haridusvaldkonna eesmärgid aastani 2035.

Arengukava kajastab Hiiumaa valla vastutusvaldkonnas oleva alus-, üld- ja huvihariduse kõrval ka gümnaasiumiharidust ja kutseõpet, mis on riigi korraldada, samuti mitteformaalset õppimist.

Arengukava fookuses olevad Hiiumaa valla hariduselu sisulised küsimused, investeeringute kavandamine ja elluviimine toimub eelarvestrateegia ja iga-aastase eelarve toel. Hiiumaa haridusvaldkonna arengukava koostamise koordineerimiseks moodustati juhtrühm, mille eestvedajaks oli haridusvaldkonna eest vastutav abivallavanem. Arengukava koostamine toimus perioodil märts–september 2025. Selle aja jooksul koostati taustaanalüüs, viidi läbi avatud küsitlus, külastati kõiki haridusasutusi ning kohtuti haridusasutuste juhtidega. Viidi läbi ka kaks strateegiaseminari, samuti fookusgrupi intervjuud täiskasvanuhariduse ja kutseõppe teemal.

Arengukava koosneb kolmes põhipeatükist ja kolmest lisast. Esimene peatükk sisaldab lühikokkuvõtet Hiiumaa valla haridusvaldkonnast, rahvastiku arengutest ja tuleviku teenusvajadusest ning peamistest tugevustest ja väljakutsetest. Teises osa on välja toodud strateegia aastani 2035, sh väärtused, visioon, strateegilised eesmärgid ja tegevussuunad ning kokkuvõttev strateegiakaart. Kolmandas osas on kirjeldatud strateegia elluviimist ja seiret. Lisades on välja toodud tegevuskava (lisa 1), põhjalikum hetkeolukorra ülevaade (lisa 2) ning küsitluse kokkuvõte (lisa 3).

Arengukava koostamist konsulteeris OÜ Cumulus Consulting. Koostajad avaldavad siirast tänu kõigile panustajatele!

Kõigil Hiiumaa valla elanikel on võimalus arengukavaga tutvuda Hiiumaa valla koduleheküljel vald.hiiumaa.ee kuni 16. novembrini 2025.

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Kärdla raamatukogu jääb avatuks ööpäevaringselt

Kärdla Linnaraamatukogu annab teada, et ka edaspidi jääb raamatukogu avatuks ööpäevaringselt!

Raamatukokku saavad siseneda vähemalt 16-aastased registreeritud lugejad, kellele on selle jaoks antud õigused. Kui sa pole kindel, kas sinul on sissepääsuõigus, võta ühendust raamatukoguhoidjaga numbril 4 632 142 (E–R 10–18, L 10–14). Raamatukogus saad:

- laenutada iseteenindusautomaadis raamatuid ja ajakirju, kui ei ole ületatud laenutustähtaega;
- tagastada iseteenindusautomaadis raamatuid ja ajakirju;
- saada kätte eelnevalt reserveeritud raamatud ja ajakirjad (raamatud asuvad reserveeritud raamatute riiulis, mis tuleb laenutus-automaadis oma nimele laenutada):
- kasutada lugemissaalis avalikku arvutit, lugeda ajalehti ja ajakirju, teha kaugtööd;
- kasutada tasuta interneti võrguühendust (HiiuWifi);
- printida (tasuline teenus hinnakirja alusel);
- õppida, vaba aega veeta.

On oluline teada, et igaüks peab raamatukokku sisenema oma isikliku ID-kaardiga. Siseneda ei tohi mitmekesi (v.a alaealised lapsed koos vanemaga). Avatud raamatukogu kasutajal on kohustus kinni pidada headest käitumistavadest, suhtuda raamatukogu varasse heaperemehelikult ning kinni pidada tasuliste teenuste hinnakirjast.

KÄRDLA LINNARAAMATUKOGU

Hiiumaale on plaanis tuua esimene kogukondlik toiduringluskapp

Septembri lõpul tähistati rahvusvahelist toiduraiskamise vähendamise päeva. Selle puhul on meil rõõm jagada uudist, et Hiiumaal on loodud uus keskkonnasõbralik algatus – MTÜ Hiiumaa Toiduringlus.

MTÜ eesmärk on vähendada toidukadu ning toetada ringmajanduse põhimõtteid kohaliku kogukonna tasandil. Selleks on loodud Facebooki grupp „Kärdla toiduringluskapp“, mille kaudu tutvustatakse ideed tuua Hiiumaale esimene toiduringluskapp.

Mis on toiduringluskapp?

Toiduringluskapp on kogukondlik kapp, kuhu kõik elanikud, toitlustajad ja poed saavad panna söögikõlblikku ülejäävat toitu, mida teised kogukonnaliikmed võivad tasuta võtta, arvestades sealjuures ka teiste vajadustega.

Tegu ei ole abivajajatele suunatud sotsiaalprojektiga, vaid keskkonnasäästlikku mõtteviisi toetava algatusega, mille eesmärk on vähendada toidukadu ja tõsta teadlikkust, et toit ei ole prügi.

Kutsume kogukonda kaasa mõtlema

Hiiumaa vald kutsub kõiki elanikke ja ettevõtteid üles algatusega tutvuma, kaasa mõtlema ning võimalusel projekti toetama, et Hiiumaale saaks peagi päris esimene toiduringluskapp.

Liitu Facebooki grupiga: Kärdla toiduringluskapp https://www.facebook.com/groups/1128884862546656/

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Marie Breveri nimelise Hiiumaa hariduspreemia ja valla tänukirja pälvis Luule Oppi

Hiiumaa vald tunnustas Mare Breveri nimelise hariduspreemiaga Palade põhikooli eesti keele ja kirjanduse õpetajat Luule Oppit.

Marie Breveri nimelise Hiiumaa valla hariduspreemia eesmärk on väärtustada õpetajate ja teiste pedagoogide pühendunud tööd.

Preemia antakse kandidaadile, kes on andnud olulise panuse hariduselule ja kogukonnale ja olnud eeskujuks noortele, aidates kaasa nende arengule ja kujunemisele.

Luule Oppi on Palade põhikoolis töötanud alates 2013. aastast. Ta on üle 30 aasta olnud Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi liige ning Hiiumaa emakeeleõpetajate ainesektsiooni juhataja aastail 2018–2024. Tööd pedagoogi ja kasvatajana alustas Luule Kõpu eriinternaatkoolis 1973. aasta sügisel. 1974. aastal asus õppima Tallinna pedagoogilisse instituuti eesti keele ja kirjanduse eriala. Aastatel 1979–2013 töötas Luule Rapla täiskasvanute gümnaasiumis. Sellel ajal tunnustati Luulet aasta õpetaja tiitliga.

Luule kirjutab lisaks oma igapäevatööle õpetajana projekte Eesti Rahvakultuuri Keskusele, et õpilased saaksid käia etendustel erinevates teatrites: Eesti Noorsooteatris, Draamateatris, Estonias ning osaleda nende korraldatud töötubades. Luule eestvedamisel ja ka juhendamisel on lapsed osalenud Hiiumaa kooliteatrite festivalidel.

Koostöös Emmaste põhikooli õpetaja Piret Pitkiga on kolm aastat toimunud loovkirjutamise suvelaagrid Hiiumaa koolide õpilastele.

TRIINU RAJASALU
Hiiumaa vallavalitsus

Luule Oppi. Foto: Triinu Rajasalu

Pakendikonteineritesse visatakse jätkuvalt sobimatuid jäätmeid

Hiiumaal saab pakendijäätmeid jäätmevedajale üle anda tekkekohalt – kas oma kodust või asutusest või ettevõttest. See on väga mugav teenus, mida saab endale tellida korraldatud jäätmeveo hanke hinnakirja alusel. Kui mingil põhjusel ei ole võimalik või ei soovita pakendijäätmeid oma kodust ära anda, siis on üle Hiiumaa paigaldatud pakendikonteinereid, kuhu inimesed saavad oma kodus kokku kogutud pakendi **tasuta** ära viia. **Pakendikonteinerisse tohib viia üksnes pakendijäätmeid** ja lisaks on osadesse punktidesse paigaldatud konteinerid vanapaberi üleandmiseks.

Iganädalaselt on probleem, et pakendikonteinerisse visatakse valesid jäätmeid. Näiteks on viimasel ajal pidevalt Leisu pakendipunkti pakendikonteinerisse visatud ehitusjäätmeid.

Olme-, ehitus- ja elektroonikajäätmete panek valla pakendipunktides olevatesse konteineritesse ning teistesse valla avalikesse konteineritesse on keelatud.

- Segaolmejäätmed tuleb panna oma kinnistu konteinerisse ja anda üle jäätmevedajale. Sinna konteinerisse pane kõik need jäätmed, mida ei ole võimalik kusagil liigiti üle anda.
- Suurjäätmeid, ohtlikke jäätmeid, elektroonikajäätmeid ning tekstiilijäätmeid saab ära anda korraldatud jäätmeveo raames kogumisringidel (vajalik eelnev registreerimine jäätmevedaja kaudu).
- Kõiki jäätmeid, ka ehitusjäätmeid võetakse hinnakirja alusel vastu Hiiumaa jäätmejaamas: https://www.keskkonnateenused.ee/home-customer/waste-stations.

Kui pakendikonteinerisse on visatud sinna mitte sobilikke jäätmeid, siis taaskasutusorganisatsioon, kelle kohustus on pakendeid turult kokku koguda, konteinerit ei tühjenda ning valede jäätmetega konteineri tühjenduse peab tellima ja kinni maksma vald.

Kui avalik pakendikonteiner on täis, siis palun ära pane oma pakendikotte konteineri kõrvale, vaid vii need teise pakendipunkti või tule peale konteineri tühjendamist. Konteineri kõrvale pandud kotid võivad linnud-loomad lahti kiskuda ja kõik ümbrusesse laiali tassida.

Kõik suuremad jäätmepunktid Hiiumaal on varustatud kaameratega, mille abil on võimalik tuvastada need, kes avalikke pakendipunkte kuritarvitavad.

Tuletame meelde, mis on pakend ja mida sobib panna pakendikonteinerisse:

- Pakend on toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks või esitlemiseks.
- Pakendikonteinerisse tohib panna pakendid, mis on tootest tühjad. Jogurtitops tuleks jogurtist puhtaks kraapida, hapukoorepakk tuleb tootest tühjaks pigistada jne.
- Pakendikonteinerisse tohib panna pakendijäätmeid koos läbipaistva kotiga või valada lihtsalt kott konteinerisse tühjaks. Mustad kotid valage konteinerisse tühjaks ja visake tühjaks saanud kott ka pakendikonteinerisse.
- Papp- ja paberpakendi konteinerisse viska jäätmed lahtiselt või paberkotiga, ära kasuta selleks kilekotti!

Kurb on tõsiasi, et ikka vee leiab ka meie kauni looduse keskelt metsas erinevaid jäätmeid. Palume suhtuda lugupidavalt meid ümbritsevasse keskkonda ning oleme tänulikud võimaluse eest käituda keskkondasäästvalt ning hindame seda, et meil on võimalus jäätmeid liigiti ära anda.

Rohkem infot jäätmekorralduse kohta Hiiumaal leiab Hiiumaa valla kodulehelt.

Tänan, et kogud jäätmed liigiti ja viid need selleks ette nähtud kohta!

KADRI PIHLAMÄGI
jäätmespetsialist

Ehitusjäätmed Leisu pakendikonteineris. Foto: erakogu

Hiiumaa rahvaralli toimub 7. ja 8. novembril

Hiiumaa suurim autospordisündmus Hiiumaa rahvaralli 2025 Uno Aava karikale toimub novembri teisel nädalavahetusel.

Reedel, 7. novembril stardib esimene võistlusauto Kärdla sadamast. Sama päeva õhtul sõidetakse korduvkatsena Kärdla linnakatse. Laupäevased katsed kulgevad peamiselt kruusateedel Hiiumaa erinevates piirkondades.

Võistlus lõpeb finišipoodiumiga Kärdla sadamas laupäeva õhtul, millele järgnevad parimate autasustamine ja suur ühine järelpidu ansambliga Caater Villalaos.

Paneme publikule südamele:

- jälgi rallit selleks ettenähtud kohas;
- ole raja ääres tähelepanelik – silmad rajal;
- kuula ja järgi rajajulgestaja korraldusi;
- ära jäta hetkekski lapsi järelvalveta;
- võta katselt lahkudes prügi endaga kaasa.

Võistluse jooksev info on leitav Hiiumaa Ralliklubi sotsiaalmeediast: https://www.facebook.com/hiiumaaralliklubi

Soovime kõigile turvalisi ja positiivseid rallielamusi!

HIIUMAA RAHVARALLI KORRALDUSTIIM

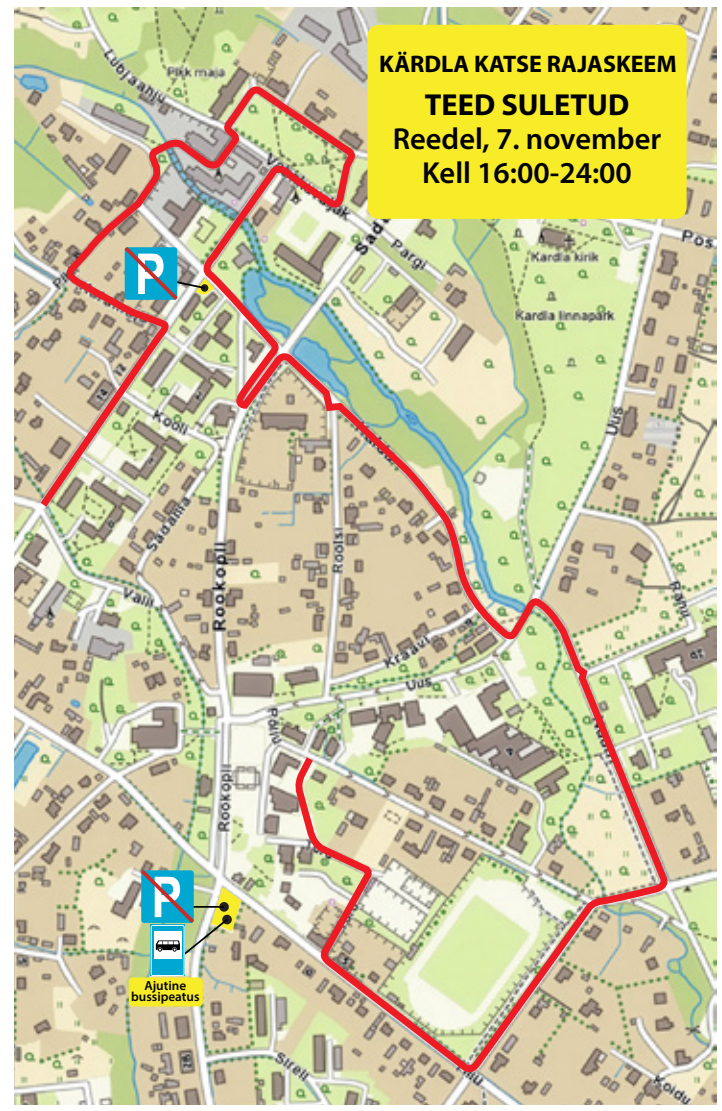

Hiiumaa rahvaralli 2025 ajal on kiiruskatseteks suletud järgmised teelõigud:

Reede, 7. november 2025

- **Kell 15.00 – 23.00 Hiiessaare:** Hiiessaare tee
- **Kell 16.00 – 24.00 Kärdla linn:** Kärdla linna tänavad vastavalt skeemile.

Laupäev, 8. november 2025

- **Kell 5.30 – 15.00 Kerema:** Hilleste-Hellamaa tee Kallaste pangast Papsi teeni, Papsi tee, Kerema-Pühalepa tee Papsi teest Kerema teeni, Kerema tee.
- **Kell 6.30 – 15.30 Partsi:** Tõkke tee, Tõnise tee, Karjääri tee, Sakla-Loja-Vilivalla tee Karjääri teest Palade-Tubala teeni, Palade-Tubala tee Kullipesa teest Männiku teeni, Männiku tee Neebre teeni, Neebre tee.
- **Kell 13.00 – 20.00 Lehtma:** Lõimastu tee alates Lõimastu-Garnisoni teest ja Lehtma sadama tee sadamast kuni Lõunamuuli teeni
- **Kell 13.30 – 20.00 Hüti:** Kõrgessaare-Hüti-Puski tee alates 15. kilomeetrist kuni Käina-Hüti teeni, Käina-Hüti tee Tihu teeni, Tihu tee, Kiivera-Sülluste tee.

Võistluskeskusena on autodega liiklusele suletud Kärdla sadama territoorium reedest, 7. november kell 07.00 kuni laupäevani, 8. november kell 23.00.

Ära toida linna sattunud metsloomi!

Kärdla linnapildis on jätkuvalt märgata rebaseid. Üldjuhul rebased linnas probleeme ei tekita. Probleemiks kujuneb linnas aga rebane, kes on muutunud julgeks, harjunud inimestega ja oskab oodata nendelt toidupalukesi.

Tiheasustuses on kinnine komposter kohustuslik just linnas tegutsevate loomade tõttu. Siiski on Kärdlas paljudel majapidamistel lahtised komposteerimiskohad, milles leidub nii mõndagi rebasele meelepärast. Juhul kui elate tiheasustusest väljaspool ning teil on probleeme õue kippuvate metsloomadega, siis soovitame ka seal kasutada kinnist komposteerimiskohta. Julge rebasepoeg püüab inimeste pilke ning kahjuks pahaaimamatult jagatakse loomale ka söögipoolist. Palume tungivalt sellist tegevust vältida! Rebasekutsika toitmisega teeb inimene talle karuteene. Kutsikas harjub toitmisega ning ei pruugi enam hiljem iseseisva eluga hakkama saada.

Terve looma ellu, kes ei ole hädas, ei tohi inimene sekkuda. Kärdla linnas on kahjuks mitmeid rebaseid, kes on oma elupaigaks valinud linna territooriumi ning väga julgelt siin ka toimetavad. Ei ole harvad juhused, kus rebane järgneb ratturile lootuses süüa saada ning olukorrad, kus rebane end kellegi õue peal aega veetes hästi tunneb.

Kui metsloom kinni püüda ja ümber asustada, siis satub ta võõrasse keskkonda, teiste loomade territooriumile, kus ta ei pruugi hakkama saada või siis viiakse lihtsalt üks probleem teise kohta. Kärdla on tiheasustusalana piirkond, kus ohutu jahipidamine ei ole võimalik ning seda ei käsitleta jahimaana. Rebane on aga jahiuluk ja tema küttimist reguleerib jahiseadus. Inimese sekkumine metsloomade ellu võib saada talle saatuslikuks.

Millal alustada lindude talvist toitmist?

Esimesed külmakraadid sügisel ajendavad paljusid inimesi aia- ja veelinde toitma. Tegemist on aga kriitilise ajaga, mil lindude toitmisega võime hoopis neile karuteene teha. Nimelt annab toidunappus ning päeva lühenemine linnule signaali, et aeg on rändele asuda. Inimene aga, kes linnule toitu pakub, annab talle hoopis märguande, et toitu on piisavalt ning rändega pole kiiret. Vaatamata sellele, et rändlinnud suudavad pehmema talve üle elada, siis paksu lumekatte ning krõbedate miinuskraadide ajal jäävad nad siiski hätta ja võivad lausa hukkuda. Seega on oluline jälgida et toitmisega liiga varakult ei alustataks ning kui otsustatakse väiksemaid aialinde toita, siis tehtaks seda terve külmaperioodi vältel. Kindlasti tuleb jälgida, et toitmine oleks selliselt korraldatud, et ligipääs on vaid nendele lindudele, kellele see ettenähtud on.

Mida silmas pidada?

- Ära püüa läheneda metsloomale, isegi kui tegemist on armsa loomapojaga.
- Ära paku linnaloomadele toitu – nii linnas kui linna ümbritsevatel rohealadel on piisavalt toiduallikaid ning lisatoitu metsloomad ei vaja.
- Hoiusta biojäätmeid kinnises komposteris või konteineris ning ära jäta lemmikloomatoitu õue. Muidu võib lihtsasti kättesaadav toit meelitada metslooma koduõuele.
- Piira ligipääs või kata kinni kõik paigad ja avaused, mida metsloomad võivad varje- või pesitsuspaigana kasutada (nt terrassi- või räästaalune).
- Kui märkad vigastatud või tõsiselt abitus olukorras metslooma, võta ühendust riigiinfo telefonil 1247.

KATRIN POST
keskkonnaspetsialist

Sadama tänava üürimaja broneerimissüsteem on avatud

2026. aasta märtsis valmiva Kõrgessaares asuva Sadama tänava üürimaja broneerimissüsteem on avatud.

Aadressil sadamaüürimaja.ee on võimalik tutvuda korteritega ning esitada broneerimissoov.

Sadama tänava üürimaja Kõrgessaares on põhjalikult uuendatud ajalooline hoone, kuhu on rajatud hubased ja tänapäevaste mugavustega üürikorterid. Korterid on mõeldud pikaajaliseks üürimiseks.

Kõrgessaare Sadama tn 6 üürimaja tellija on OÜ Sadama Üürimaja, mille omanikud on Hiiumaa vallavalitsus (51%) ja OÜ Hiiu Invest (49%). Üürimaja ehitab OÜ Markend Team. Üürimaja arhitekt on Aigar Reinhold (OÜ Parim Disain). Sadama üürimaja ehitusmaksumus on 2 miljonit eurot, millest EISA toetus on 1 miljon eurot. Hiiumaa vald toetas maja ostu 22 000 euroga ning projekteerimist ja ehitamist *ca* 80 000 euroga Kõrgessaare programmi vahenditest.

HIIUMAA VALLAVALITSUS

5 asja, mida inimesed varjumise kohta päästeametilt enim küsivad

Oktoobris algas päästeameti kampaania „Varjumiseks on 3 minutit – kuhu jõuad sina?“, mille eesmärk on anda inimestele selge arusaam, et ohuteavituse korral peab varjumine toimuma kiiresti ja seal, kus sa parasjagu oled. Inimesed on päästeametile andnud palju tagasisidet ning teeme nüüd kokkuvõtte viiest enim levinud teemast.

1. Eestis puuduvad avalikud varjendid, kuhu mul siis minna?

See on tõsi, et Eestis ei ole taasiseseisvumisest saati uusi varjendeid ehitatud. See nüüd aegamööda muutub, kui seadusmuudatuste järel hakkavad ka uutesse hoonetesse, kus käivad rahvamassid, tekkima varjendid. Kuna alustame varjendite ehitamisega põhimõtteliselt nullist, siis piisava võrgustikuga varjendite süsteemi üles ehitamine võtab aastakümneid.

Olukorras, kus meil varjendeid veel ei ole, kuid siiski võib olla vaja kaitset leida, kasutame varjumiskohtadena ära võimalikult palju olemasolevaid hooneid. Plahvatusohu korral võib sind rasketest vigastustest või surmast päästa ka teadlik tegutsemine: kohene varjumine tugevate seintega siseruumi, võimalikult madalale korrusele, eemale akendest. Ukraina sõja kogemus näitab, et väliskeskkonnas või akendega toas viibides on sadu kordi suurem tõenäosus vigastada või surma saada kui varjumiskohas.

2. Kui ma sireeni ei kuule, kuidas ma siis ohust teada saan?

Sireenid on ainult üks osa riiklikust ohuteavitusest ning need on kasutusel ainult Eesti suurimates asulates, sh Kärdlas. Sireenid on selleks, et hoiatada ohu eest inimesi linnatänaval. Siseruumi ei pruugigi sireene kuulda olla, kuna see sõltub erinevatest asjaoludest: hoone helikindlusest, ilmastikuoludest, sireenide asukohast jne.

Muul juhul peab ohuteavitus inimesteni jõudma läbi teiste kanalite, milleks praegu on kasutusel SMS, teavitus „Eesti äpp“ ja „Ole valmis!“ mobiilirakendustes ja ribatekstidena ERR kanalites ETV, ETV+, portaalis ERR.ee ja uudiste äpis. Järgmisel aastal on plaanis välja arendada ka *cell broadcast*, mis võimaldab saata ohuteavituse momentaalselt ning sõltuvalt ohutasemest panna telefoni heli ja valgusega ohust teada andma ka siis, kui telefon on hääletu režiimi peal. Ohuteavituse süsteemi tuleb pidevalt edasi arendada.

3. Uusarendustel ja paljudel teistel hoonetel ei pruugi keldreid olla ning hoone on suures osas klaasist, mida siis teha?

Ohuolukorras ei pruugi kahjuks alati ideaalseid lahendusi olla ning peame leidma olemasolevas keskkonnas parima võimaliku lahenduse. Üldine soovitus on tõesti minna keldrisse, aga selle puudumisel ole võimalikult madalal korrusel ja kasuta muid turvalisemaid ruume. Oluline on akendest eemale hoidmine, püsimine siseruumis, kus sinu ja väliskeskkonna vahele jääb vähemalt kaks tugevat seina jne: sellisteks ruumideks on tihtipeale vannitoad, WC-d, trepikojad. Lahendusi on erinevaid, osad pakuvad paremat kaitset kui teised. Kui muud üle jää, aitab natukenegi paksu kardina akendele ette tõmbamine. Paraku on fakt see, et hoonest väljaspool on oluliselt suurem risk plahvatuse korral millegagi pihta saada.

4. Keldrisse minnes on oht, et maja variseb kokku, kuidas on sellega lood?

Ukraina kogemus näitab, et tihtipeale võivad hoone ülemised korrused või terve külg saada raskesti vigastada, kuid konstruktsioon siiski peab ning madalamatel korrusel on inimestel õnnestunud turvaliselt varjuda. Samuti aitab oluliselt kaasa keldri või madalamate ruumide kohandamine – näiteks lae või seinte toestamine, et ruum peaks ka siis, kui majas on varinguid. Kaitsetult õues olles on paraku tõenäosus raskesti viga või surma saada sadades kordades suurem. Kui räägime varjumiskohtade loomisest ja kohandamisest, siis tasub selle käigus alati mõelda ka lisaväljapääsudele just sellistel puhkudel, kui on toimunud varing ning põhiväljapääs on seetõttu takistatud.

5. Olen tänaval ning läheduses pole ühtegi avalikku varjumiskohta ning piirkonnas on ainult kinnised hoovid ja eramajad. Mida siis teha?

Kui oled õues ja ühtegi siseruumi läheduses pole, siis plahvatusohu korral ära jää lageda taeva alla lihtsalt seisma. Parim viis end sel hetkel kaitsta on heita pikali maalohku või kraavi ning katta pea kätega. Kõige ohtlikum on jääda püsti ja nähtavaks. Varjumine tähendab, et sa vähendad oma haavatavust – iga takistus sinu ja ohu vahel võib päästa sind rasketest vigastustest. Pea meeles, et plahvatuse korral on kõige ohtlikum selle tagajärjel ohtlikul kiirusel laiali lenduvad killud ja esemed, millega võid pihta saada. Seetõttu tuleb hoida end võimalikult maapinna lähedal.

Vaid iga kolmas inimene tegutseks korrektselt ja varjuks sireene kuuldes või EE-ALARMilt ohuteavituse saamisel koheselt lähimasse siseruumi. Paljud võivad end pahaaimamatult ohtu seada: osa otsiks esmalt infot ja seetõttu reageeriks aeglaselt, osa lahkuks asukohahoonest, et minna kaugel asuvasse avalikku varjumiskohta ja osa ei teeks üldse midagi.

Eesti on turvaline ja kaitstud riik, kuid kindlustunnet suurendab teadmine, et kui olukord seda nõuab, siis oskame õigesti käituda. Me ei saa kontrollida kõiki olukordi, aga me saame kontrollida seda, kuidas me neile reageerime. Varjumine on hädavajalik olukordades, kus on kiire ja otsene oht elule ja tervisele, näiteks tööstusõnnetuse, plahvatusohu, sõjalise rünnaku või muu ootamatu ohu korral.

Lisainfo: www.olevalmis.ee/varjumine

Hiiumaa vallas on kaks avalikku varjumiskohta:

- elamuskeskus Tuuletorn, Mäe tn 4, Käina alevik;
- Suuremõisa loss, Lossi tee 3, Suuremõisa küla.

PÄÄSTEAMET

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Lesta päev tõi kala lõhna kõikidesse Hiiumaa koolidesse ja lasteaedadesse

Septembris toimus Hiiumaa haridusasutustes lesta päev – kalapäevade sarja esimene ettevõtmine, millest võttis osa ligi tuhatkond last ja õpetajat üle saare. Päev oli pühendatud lestale, Hiiumaa vetest püütud väärtuslikule kalale, mis jõudis nii õppetöösse, loomingusse kui ka lõunasöögitaldrikule.

Kõik haridusasutused said kala Kalakratilt, kes varustas neid kokku enam kui 200 kilogrammi puhastatud lestaga.

Lapsed tutvusid kalaga mitmel viisil – mõnes kohas uuriti lesta anatoomiat, tehti kalateemalisi joonistusi ja meisterdusi, oli ka neid, kes maitsesid värskelt küpsetatud lesta päris esimest korda. Paljudes koolides ja lasteaedades oli just lest septembrikuu kunstitööde keskne tegelane. Kärdla koolis jõudis lestalugu isegi laulu sisse.

Hiiumaa Arenduskeskuse loodud „Tervist, hiidlane“ Facebooki lehele laekus rohkelt pilte ja lugusid toredatest tegevustest. Nii sai kogu saar osa rõõmust ja loovusest, mida üks lihtne kala suudab tekitada.

Lesta päev oli osa neljast kalapäevast koosnevast sarjast, mille eesmärk on tutvustada kohalikke kalu ja teadvustada nende rolli tervislikus toitumises. Järgmine kalapäev toimub novembrikuus ja on pühendatud räimele.

Projekti rahastab MTÜ Hiiukala Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi meetmest „Perioodi 2021–2027 kogukonna juhitud kohaliku arengu toetus“.

KATRIN KIVI

Kärdla lasteaia õpilased uudistamas värskelt saabunud lesta. Foto: erakogu

Tarkus vabaks anda, oskus vastu võtta

14. novembril Uuskasutuskeskuse kogumisring Hiiumaal

11.30–11.45 Suuremõisa kortermajade juures
12.00–12.30 Käina Rannu pubi parklas
13.00–14.00 Kärdla Selveri juures

Kaubikusse saad tuua heas korras, puhtad ja terved asjad. Oodatud on kodutarbed, sisustusesemed, nõud ja köögitarvikud, mänguasjad ja uuema aja raamatud, riided, jalatsid, kotid ja muud aksessuaarid, spordi- ja hobitarbed, väiksem kodutehnika.

Uuskasutuskeskus ei võta vastu turvatoole ja -hälle ning kineskooptelereid.

uuskasutus.ee

Sinu idee, meie tugi – vabaühenduste tasuta konsultatsioonid

Kas sul on mõte, mis võiks Hiiumaa elu paremaks muuta? Soovid luua MTÜ või arendada juba olemasolevat ühendust? Või otsid lihtsalt tuge, et kogukonnas midagi head ära teha? Siis tasub teada, et Hiiumaa Arenduskeskuses töötab vabaühenduste konsultant, kelle töö ongi just selliste algatuste toetamine.

Mina olen Kaja Sõrmus ja minu töö on aidata Hiiumaa mittetulundusühinguid ja kogukonna eestvedajaid. Olen siin selleks, et nõustada, julgustada ja suunata – olgu tegu organisatsiooni loomise, juhtimise, rahastamise või arendamisega. Minu poole võivad pöörduda nii alles alustajad kui ka juba kogenud tegijad.

Pakun tasuta nõustamist, koolitusi ja infot, mis aitab vabaühendustel kasvada ja tegutseda jätkusuutlikult. Lisaks toetan kogukondlikke algatusi, mis loovad meie saarele rohkem koostööd, hoolivust ja elujõudu.

Näiteks:

- **Korraldan koos vallaga vabaühenduste ümarlaudu** kaks korda aastas – need on head võimalused kohtumiseks, kogemuste vahetamiseks ja koostööks.
- **Projektikirjutamise koolitused** toimuvad kord aastas, et anda MTÜdele oskusi ja kindlust rahastuse taotlemisel.
- **Vabaühenduste tunnustussündmus** toob esile ja tänab neid, kes panustavad Hiiumaa kogukonna arengusse.
- **Uudiskiri vabaühendustele** ilmub kord kuus ja jõuab praegu juba 250 adressaadini – seal jagan infot toetusvoorude, koolituste ja muude kasulike võimaluste kohta.

Soovid uudiskirja saada? Kirjuta mulle aadressil **kaja.sormus@hiiumaa.ee** ja lisa end saajate nimekirja. Nii oled alati kursis sellega, mis vabaühenduste maailmas toimub!

Kui sul on idee, aga ei tea, kust alustada – tule räägi! Koos leiame tee, kuidas see ellu viia.

Rohkem infot teenuste kohta leiad Hiiumaa Arenduskeskuse veebilehelt hiiumaaarenduskeskus.ee/vabauhendused/.

KAJA SÕRMUS

Hiiumaa Arenduskeskuse vabaühenduste konsultant

Hea puuetega inimeste huvikaitse valdkonnas tegutsev organisatsioon!

Oled oodatud kohtumisele, mis toimub 7. novembril kell 10.00 Kärdla vallamaja 2. korrusel.

Kohtumise eesmärgiks:

- luua koostöövõrgustik;
- valida välja vabaühendus, kes esindab Hiiumaa piirkonda Eesti Puuetega Inimeste Koja juures (vähemalt kahe aasta pikkune praktiline kogemus puuetega inimeste huvikaitse valdkonnas).

Kohtumisel on vajadusel võimalus osaleda veebi teel.

Lisainfo: Pille Näksi, sotsiaaltöö juhtivspetsialist, 5480 0772, pille.naksi@hiiumaa.ee.

HIIUMAA VALLAVALITSUS KORRALDAB 21. NOVEMBRIL KELL 10-15 KÄINA KULTUURIKESKUSE SUURES SAALIS KONVERENTSI

Turvaline elu abivahenditega – võimalused Hiiumaal

Konverentsi eesmärk on tõsta teadlikkust ja tuua kohapeale võimalus Hiiumaa inimetel saada teadmisi, kuidas abivahendid aitavad muuta elu turvalisemaks ja lihtsamaks – info, nõuanded ja teenused ning selgitame, millised on erinevad võimalused, kuidas abivahendid reaalselt Hiiumaa inimesteni jõuavad.

Konverentsile on oodatud nii **omastehooldajad** kui ka **tugivõrgustik** – sotsiaaltöötajad, hooldustöötajad ja teised spetsialistid.

Konverentsil jagatakse teadmisi ja nõuandeid, kuidas abivahendid aitavad muuta igapäevaelu turvalisemaks ja lihtsamaks. Räägime nii riiklikest võimalustest abivahendite taotlemisel ja soodustuste kasutamisel kui ka teenuseosutajate pakutavatest lahendustest.

Teadmisi, kogemusi ja nõuandeid jagavad Sotsiaalkindlustusameti, Tohvri hooldekodu, INVARU, MEDI ja Tervise Abi esindajad.

Lisainfo ja registreerimine kuni 17. novembrini aadressil pille.naksi@hiiumaa.ee ja telefonil 5480 0772.

Konverentsi kaasrahastatakse Hiidlaste Koostöökogu ESF+ projektist „Sotsiaalteenuste arendamine“.

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Eesti tuleviku heaks

MTÜ HIIDLASTE KOOSTÖÖKOGU

Käina kooli õpetajad alustasid Gordoni õpetajate kooli programmiga

Käina kooli õpetajad alustasid septembris pool aastat kestva koolitusprogrammiga „Gordoni õpetajate kool“, mida juhendab hinnatud koolitaja Pille Murrik.

Koolitus aitab õpetajatel arendada suhtlemisoskusi ja ennetada olukordi, kus õpilaste käitumine muutub probleemseks. Õpitu aitab luua paremat kontakti õpilaste ja lapsevanematega ning toetab õpetaja enesekindlust ja rahulikku meelt ka keerulistes olukordades.

Programm annab tööriistu, mis aitavad parandada õpilaste õpimotivatsiooni ja -tulemusi. Samuti toetab see õpetajatevahelist koostööd ja kooli ning pere ühist pingutust, et koolikeskkond oleks toetav ja avatud.

Pille Murriku sõnul on rõõm teha koostööd hiidlastega: „Mulle meeldib Käinas – avarus ja värvid koolimajas, puhtus ja palju muid väikseid nüansse. Aga eriti naudin koostööd Käina kooli õpetajatega – nende avatust, julgust küsida ja oma arvamust avaldada, kogemusi jagada, pühendumust ja vastupidavust. Koolituspäev oli pikk ja osalemine nõudis palju ümberkorraldusi, kuid ma ei kuulnud ühtki virinat – inimesed olid kohal, mõtlesid kaasa ja tegid koostööd.“

Samas alustasid Kärdla kooli õpetajad Vaikuseminutite koolitusprogrammi „Hea olu loov kool“, mida juhendab suurepärane koolitaja Malle Rajangu. Mõlemad koolitused toetavad õpetajaid enesejuhtimise ja teadliku kohalolu arendamisel – oskustes, mis on tänapäeva kiire töötempo ja suurte ootustega keskkonnas üha olulisemad.

Käina koolijuht Gerda Danieljants, rahvatervise arendusspetsialist Katrin Kivi ja Gordoni õpetajate kooli juhendaja Pille Murrik. Foto: erakogu

KATRIN KIVI

Märka enne, kui mure kasvab – Sotsiaalkindlustusameti tasuta e-kursused kõigile

Murel on mitu nägu: vahel on ta lärmakas, aga enamasti vaikne. Vaikne laps klassi tagumises pingis. Kolleeg, kes on äsja läbi elanud raske ja ootamatu sündmuse, ütleb, et „kõik korras“. Üks küsimus, üks kuulamine, üks lihtne tegu võib aidata. Kas tunned ohumärgid ära ja julged vestlust alustada? Seda oskust saab õppida. Õpi märkama ja andma psühholoogilist esmaabi enne, kui mure kasvab üle pea.

Sotsiaalkindlustusamet kutsub kõiki inimesi tasuta e-kursustele, mis õpetavad abivajava lapse ja täiskasvanu märkamist, abistamist ja psühholoogilise esmaabi andmist – õppida saab just siis ja nii kiiresti, kui sulle sobib.

- Mis juhtub inimesega, kelle maailm käib korraks kummuli? **Psühholoogilise esmaabi e-kursus** selgitab, mida inimene kriisis teeb, tunneb ja mõtleb. Kursus õpetab, kuidas pakkuda psühholoogilist esmaabi, kui keegi on läbi elanud ootamatu ja raske sündmuse, ning kuidas seejuures ise terveks jääda. Sageli on abi pakkumine üllatavalt lihtne: rahulik kohalolu, kuulamine, väike praktiline tegu. Loe lisaks palunabi.ee.
- E-kursusel „Abivajava lapse märkamine ja abistamine“ õpid tundma lapse õigusi, märkama abivajavat last ning kasutama erinevaid võtteid lapse toetamiseks. Abivajava lapse märkamine ja temast teatamine on meie kõigi kohustus ja südameasi! Loe lisa lasteabi.ee lehelt.
- Laste heaolu spetsialistid saavad läbida lastekaitsetöö peamisi teemasid puudutava e-kursuse „Lastekaitsetöö põhialused“ (https://digiriigiakadeemia.ee/enrol/index.php?id=142), mille eesmärk on toetada lastekaitsetöötajaid nende töös laste ja perede abistamisel.

Kriisis on ohus mitte üksnes inimese füüsiline turvalisus, vaid ka tema vaimne vastupidavus. See kehtib nii üksikisiku ja perekonna tasandil kui ka olukordades, mis raputavad tervet kogukonda või riiki. Seepärast peaks psühholoogiline esmaabi kuuluma igaühe oskuste pagasisse. Mida rohkem on inimesi, kes oskavad kriisis pakkuda esmast tuge, seda tugevam on kogukond ja kindlam riigi psühholoogiline kaitse.

Sotsiaalkindlustusameti e-kursused leiad Digiriigi Akadeemia õppeplatvormilt https://digiriigiakadeemia.ee/course/view.php?id=55 sotsiaalvaldkonna kategooria kursuste alt.

Abi algab märkamisest! Õppima on oodatud kõik huvilised.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Kuhu pöörduda, kui vajad abi?

	116 006 (välismaalt: +372 614 7393) OHVRIABI KRIISITELEFON	116 111 (välismaalt: +372 600 4434) LASTEABI TELEFON	660 6077 VÄGIVALLAST LOOBUMISE INFOTELEFON	116 123 EMOTSIONAALSE TOE JA HINGEHOIU TELEFON	660 7320 INIMKAUBANDUSE ENNETAMISE NÕUANDELIIN	VAIMSE TERVISE VEEBINÕUSTAMINE
Kellele ja mis murega?	Inimestele, kes on langenud kuriteo, hooletusse jätmise, halva kohtlemise ning füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalla ohvriks hiljuti või ka pikemat aega tagasi. Pöörduda võivad ka abivajajast teatajad, soovi korral tagatakse anonüümsus.	Nii lastele kui täiskasvanutele nõu küsimiseks ja abi saamiseks või abivajavast ja hädaohus olevast lapsest teatamiseks. Pakutakse esmast nõustamist, vajadusel edastatakse info erinevatele spetsialistidele.	Vägivalla toimepanijatele, nende lähedastele või vägivalla toimepanijatega tegelevatele spetsialistidele. Pöörduda võib ka vägivalla toimepanemiste ennetamiseks.	Täiskasvanutele ärevuse maandamiseks, toimetulekuvõime parandamiseks ja eluliste teemade arutamiseks. Nõustaja toetab probleemidele lahenduse leidmisel ja vajadusel suunab edasi vaimse tervise veebinõustamisele.	Inimesed, kes on langenud tööalase või seksuaalse ekspluateerimise, prostitutsiooni kaasamise, kuritegevusele sundimise või fiktiivse abielu ohvriks. Pöörduda võivad ka spetsialistid ja abivajajast teatajad.	Inimestele, kelle igapäevaelu ja toimetulek on häiritud, kelle elus on pingeid ja raskusi. Vaimse tervise veebinõustamine ei asenda arstiabi ega teraapiat.
Kes vastavad?	Kriisiabi nõustaja kogemustega spetsialistid	Erialase kõrghariduse ja nõustamiskogemusega spetsialistid	Vägivallast loobumise nõustajad	Erialase ettevalmistuse ja kogemusega spetsialistid	Inimkaubandusohvrite nõustajad	Vaimse tervise spetsialistid
Millal?	Ööpäevaringselt ja veebivestlus palunabi.ee	Ööpäevaringselt, lisaks veebinõustamine lasteabi.ee ja info@lasteabi.ee	E-R 10-16 ja vlt@sotsiaalkindlustusamet.ee	Iga päev kell 10-24	E-R 8.30-17.00 ja inimkaubandus@sotsiaalkindlustusamet.ee	Broneeri aeg https://www.palunabi.ee/et/vota-uhendust
Mis keeles?	Eesti, vene, inglise	Eesti, vene, inglise	Eesti, vene, inglise	Eesti, vene, inglise	Eesti, vene, inglise	Eesti, vene, inglise
Hind	Tasuta	Tasuta	Tavaline tariif	Tasuta	Tavaline tariif	Tasuta

Sotsiaalkindlustusamet · ohvriabi · Lasteabi.ee 116 111

DETAILPLANEERINGUD

Kärdla linna ranna-ala detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise algatamine
Hiiumaa vallavolikogu 18.09.2025 otsusega nr 273 algatati Kärdla linna ranna-ala detailplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on planeerida Kärdla linna ranna-ala tervikliku avaliku ruumina, mis on ligipääsetav, mitmekesine, pakkudes vaimset ja füüsilist heaolu kõigile kasutajatele ning annab võimaluse erinevate teenuste osutamiseks ja vaba aja veetmiseks. Detailplaneering on Kärdla linna üldplaneeringut muutev, kuna vaja on vähendada ranna ehituskeeluvööndi ulatust ja juhtotstarvet mitmel kinnistul.

Otsusega algatatakse Kärdla linna ranna-ala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, kuna detailplaneeringuga kavandatakse eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevust.

Algatamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda töö ajal Hiiumaa vallavalitsuses (Keskväljak 5a, Kärdla) ja Hiiumaa vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

Kärdla linna Ümarmäe tn 1a kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine
Hiiumaa vallavolikogu 18.09.2025 otsusega nr 274 võeti vastu Kärdla linn Ümarmäe tn 1a kinnistu detailplaneering (AA Arhitektid OÜ töö nr DP21-01).

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on planeeringuala kinnistu jaotamine kaheks elamukrundiks ja üheks ärikrundiks, ehitusõiguse määramine hoonete püstitamiseks, teede ning liikluskorralduse põhimõtete, tehnovõrkude ja -rajatiste paigutuse, servituutide ja kitsenduste vajaduse, hoonete arhitektuursete tingimuste ning kruntide sihtotstarbe määramine. Ümarmäe tn 1a kinnistu detailplaneeringu koostamine algatati üldplaneeringut muutvana, sest on vaja muuta kehtivas üldplaneeringus määratud tootmis- ja ärimaa juhtotstarve osaliselt pere- ja ridaelamumaaks ning osaliselt kaubandus, teenindus- ja büroohoone maaks.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 10.10.2025 kuni 09.11.2025 Hiiumaa vallavalitsuses aadressil Keskväljak 5a, Kärdla, Hiiumaa vald ja Hiiumaa valla veebilehel. Avaliku väljapaneku ajal on kõigil huvitatutel võimalik planeeringulahendusega tutvuda ning vallavalitsusele kirjalikult sisulisi ettepanekuid ja arvamusi esitada.

Linnumäe küla Kasela kinnistu detailplaneeringu KSH algatamata jätmine
Hiiumaa vallavolikogu 18.09.2025 otsusega nr 275 otsustati jätkata Linnumäe külas Kasela (katastritunnus 63901:001:1047, pindala 39 995 m², sihtotstarve maatulundusmaa 100%) kinnistu detailplaneeringu koostamist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuna ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH).

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta Pühalepa valla osa Suuresadama-Kärdla piirkonna üldplaneeringut muutes Kasela katastriüksuse osas pere- ja ridaelamumaa korterelamu maaalaks, jagada katastriüksus kuni seitsmeks äri- ja korterelamukrundiks, määrata kruntidele ehitusõigus äri- ja eluhoonete püstitamiseks, määrata arhitektuursed tingimused hoonetele, tehnorajatiste ja -võrkude väljaehitamiseks vajaminevate koridoride asukohad, vajalikud servituutide alad, haljastuse ja heakorra põhimõtted ning kujundada 0,4 ha suurune pargiala Rehemäe tee ja Heltermaa-Kärdla-Luidja maantee vahele jääva kavandatava toitlustuskoha ja maanteede vahele. Planeeringuala suurus on 39 995 m².

Koostatud eelhinnangu kohaselt ei kaasne detailplaneeringu elluviimisega olulist negatiivset keskkonnamõju, kuna kavandatav tegevus ei ületa eeldatavalt tegevuskoha keskkonnataluvust, sellel puudub oluline kumulatiivne mõju, see ei sea ohtu inimese tervist, kultuuripärandit ega vara. Keskkonnaamet on 01.09.2025 kirjas asunud seisukohale, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegiline hindamine ei ole vajalik. Maa- ja Ruumiamet on 22.08.2025 kirjas seisukohal, et KSH algatamine ei ole vajalik, kui eelhinnangu põhjal ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju, kuid palub käsitleda detailplaneeringus asjakohaseid mõjusid. Transpordiamet on 26.08.2025 kirjas nõustunud Kasela kinnistu detailplaneeringu KSH mittealgatamisega, kuid pidanud vajalikuks esitada täpsustatud seisukohad planeeringu koostamiseks.

Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Hiiumaa vallavalitsus (aadress Keskväljak 5a, Kärdla, Hiiumaa vald, 92413) ja kehtestaja Hiiumaa vallavolikogu (aadress Keskväljak 5a, Kärdla, Hiiumaa vald, 92413).

Otsusega saab tutvuda tööajal Hiiumaa vallavalitsuses (aadress Keskväljak 5a, Kärdla, Hiiumaa vald, 92413) ja Hiiumaa valla veebilehel.

Mäelao noorloomalauda laiendamise ja abihoone rajamise keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine
Hiiumaa vallavalitsuse 8.10.2025 korraldusega nr 536 jäeti algatamata Kalgi külas Mäelao kinnistul (63902:001:2870) paikneva noorloomalauda laiendamisega ja abihoone rajamisega kaasnev keskkonnamõju hindamine.

Käesoleva projektiga käsitletakse noorloomalauda laiendamist ja uue abihoone rajamist. Vastavalt tellija soovile laiendatakse olemasolevat noorloomalauta ning kavandatud on uus abihoone. Lauda hoone on ristkülikukujulise põhiplaaniga. Hoone on ühekorruseline, kuid sellel on 3 erineva kõrgusega tasandit. Tegemist on vabaõhu laudaga. Abihoone koosneb ühest küljest avatud sõnnikuhoidlast ning kinnise ruumiga laost, mis on mõlemalt küljelt ligipääsetav tõstuste kaudu. Laut koos laiendusega planeeritakse 80 loomühikule.

Mäelao noorloomalauda laiendamis- ja abihoone rajamise projekti KMH vajalikkuse kohta koostatud eelhinnangu kohaselt kavandatav tegevus ei avalda olulist mõju ning ei põhjusta keskkonnas pöördumatuid muudatusi, ei sea eeldatavalt ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara. Kuna kavandatava tegevuse mõju suurus ja ruumiline ulatus ei ole ümbritsevale keskkonnale ohtlik ega ületa keskkonna vastupanu- ning taastumisvõimet, siis oluline keskkonnamõju puudub.

Hiiumaa vallavalitsuse korralduse ja selle lisadega saab tutvuda töö ajal Hiiumaa vallavalitsuses (Keskväljak 5a, Kärdla) ja Hiiumaa vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

KODU OOTAVAD KASSID HIIUMAA KODUTA LOOMADE TURVAKODUS

SÄDE
Sünd: 2022
Sugu: isane (kastreeritud)

MUKU
Sünd: 2024
Sugu: isane (kastreeritud)

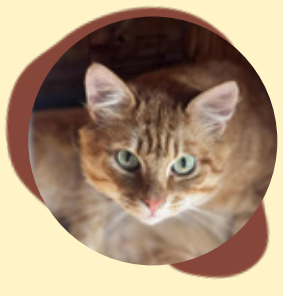

DEXTER
Sünd: 2025
Sugu: isane

Rohkem infot: www.hiiumaaloomad.ee

KUULMISREHABILITATSIOONI KESKUSE VASTUVÕTT

Teisipäeval, 4. novembril kell 12.00
Emmastes päevakeskuses

Võimalik lasta kontrollida kuulmislangust, hankida uusi kuuldeaparaate ja uuesti häälestada varasemaid kuuldeaparaate. Samuti on võimalik aparaate remontida ning ka individuaalseid kõrvaotsikuid valmistada. Saab lasta hooldada nii kõrvataguseid kui ka kõrvasiseseid aparaate.

- Visiiditasu esmakülastusel 5 €.
- Pisihooldus on tasuta.
- Info ja registreerimine: 514 4327, Aimi Jaarma.

TÖÖKUULUTUS

Käina kool otsib meeskonda koostööle suunatud õppejuhti, kes toetab kooli arengut ning meie õpilasi, õpetajaid ja lapsevanemaid.

Töökoormus: 0,5 (võimalik suurendada, andes ainetunde või võttes enda kanda täiendavaid tööülesandeid).

Nõuded: kõrgharidus, pedagoogiline kvalifikatsioon, hea digipädevus, oskus teha koostööd.

Pakume: tähendusrikast tööd, arenguvõimalusi, 56 päeva puhkust ja toetavat kollektiivi.

Kandideerimise tähtaeg: 30.10.2025.

Saada avaldus, CV, motivatsioonikiri ja haridust tõendav dokument: gerda@kaina.edu.ee.

Lisainfo: 5194 1660 – koolijuht Gerda Danieljants.

Omastehooldajate päeva tähistamine neljapäeval, 27. novembril kell 13.00 Hiiumaa Pruulikojas, Kärdla, Vabaduse tn 15. Täpsem info telefonil 5308 1035, Raili.

Kõrgessaare päevakeskuses

- E kl 11.00 **toolitantsu** treening.
- E kl 14.00 **lauluansambli** proov.
- T kl 10.00 ***line*-tantsu** treening.
- Teisipäeviti, alates 4. novembrist kell 14.00 **tervisevõimlemise** ring.
- K kl 11.00 ***line*-tantsu** treening.
- K kl 12.45 **seeniortantsu** proov.

Kõik huvilised on oodatud liituma meie tegevustega!

- 3. novembril kell 9.30 **mälumäng** (III hooaja VIII etapp).
- 4. novembril kell 11.30 eakate **kokkamine.**
- 4. novembril alates kell 12.00 ja 5. novembril alates kell 9.00 **massaažiteenus**. Eelnev registreerimine tel 529 7429, Sigrid.
- 6. novembril kell 10.00–11.00 **mälutreening** kõigile huvilistele, juhendab Katrin.
- 7. novembril kell 9.30–12.00 **käsitööring**, juhendab Triinu Pihel.
- 14. novembril väljasõit **Käina ujulasse**. Ujulas viibimine kell 11.00–13.00, **vesivõimlemine** kell 11.00 (juhendaja Helin Kääramees), **jõusaali kasutamine**. Osalustasu 6 eurot. Transport: 10.00 Kõrgessaare, Lauka, Viskoosa, 10.25 Kärdla.
- 20. novembril kell 12.30 **koosviibimine** päevakeskuses. Õnnitleme sünnipäevalapsi. Kell 13.00 mälukohvik – Heli Läätse radadel. Läbiviija Hanna-Stiina Heinmets. Transport: 11.30 Rootsi, Pihla, 12.00 Lauka, Viskoosa.
- 21. novembril algusega kell 10 Jesmonate **vaigu töötuba**, juhendab Käroli Kobin. Osalustasu 8 eurot.
- 28. novembril kell 9.30–12.00 **käsitööring**, juhendab Triinu Pihel.
- 1. detsembril kell 9.30 **mälumäng** (III hooaja IX etapp).
- 2. detsembril kell 11.30 eakate **kokkamine.**
- 4. detsembril kell 10.00–11.00 **mälutreening** kõigile huvilistele, juhendab Katrin.
- 5. detsembril algusega kell 10.00 **küünalde tegemise töötuba**, juhendab Käroli Kobin. Osalustasu 8 eurot.
- Lisainfo, registreerimine ja transpordivajaduse teatamine tel 5333 9472, Katrin.
- Jälgi ka Facebookis „Kõrgessaare Päevakeskus".
- Kõrgessaare päevakeskuses saab pesta pesu ja käia duši all, eelnevalt kokku leppida tel 504 2292, Inna.

Käina päevakeskuses

- 4. novembril kell 11.00 **eakate võimlemine toolil**, juhendaja Helgi Taelma.
- 5. novembril kell 10.00 **„Aju aktiviseerimine"**, juhendaja Helin Kääramees.
- 10. novembril kell 10.00 **„Hiiumaa suguvõsade ja isikuloo uurimisest"** Hiiumaa (isiku)ajaloo uurija Patrick Rang.
- 11. novembril kell 11.00 **eakate võimlemine matil**, juhendaja Helgi Taelma.
- 12. novembril kell 10.00 **Hiiumaa muuseumi töötuba „Hiiu keele kohver".**
- 12. novembril kell 13.15 **lauluring Hõbelõng**, juhendaja Malle Mürgimäe.
- 18. novembril kell 11.00 **eakate võimlemine toolil**, juhendaja Helgi Taelma.
- 19. novembril kell 10.00 **kuusevaigusalvi töötuba**, juhendaja RMK loodusteabe spetsialist Liis Soonik.
- 21. novembril kell 11.00 **„Heli Läätse mälestuslaegas".** Loeme ja räägime mälestusi Heli Läätsest ja kuulame tema imelist muusikat. Üritust viivad läbi MTÜ Looja vabatahtlikud.
- 25. novembril kell 11.00 **eakate võimlemine matil**, juhendaja Helgi Taelma.
- 26. novembril 10.00 **eakate jututuba** koos novembrikuu tähtpäevade tähistamisega.
- 26. novembril kell 13.15 **lauluring Hõbelõng**, juhendaja Malle Mürgimäe.
- Neljapäeviti kell 10.30 **Käina-Emmaste piirkonna erivajadustega inimeste kokkusaamine** Käina päevakeskuses.
- Lisainfo, registreerimine ja transpordivajaduse teatamine Käina päevakeskuse üldtelefonil 5308 9924.
- Käina päevakeskuses saab pesta pesu ja käia duši all, eelnevalt kokku leppida Käina päevakeskuse üldtelefonil 5308 9924.

Emmaste päevakeskuses

- E, N kl 9.00 **võimlemine.**
- T kl 14.00 **toolitants** NB! 28. oktoobri kokkusaamine toimub E, 27. oktoobril kl 14.
- T kl 14.00 **Käinas ujumise ABC** (55+ tasuta) kurustel osalemise võimalus.
- K kl 11.00 **käsitööring** Emmaste Vabaaja Keskuses. NB! 22. oktoobri käsitööring nihkub N, 23. oktoobrile.
- K kl 11.00 **jututuba** Emmaste päevakeskuses.
- Leisu piirkonna eakad kogunevad üle nädala, kontakt Aivo Härm, tel 503 1734.
- Võimalus kasutada dušši ja pesumasinat 3 eurot kord.
- Ürituste ja huviringide info, registreerimine: Eve Ellermäe, tel 5376 4040.
- Transpordivajadus ja teenustele registreerimine: Aimi Jaarma, tel 514 4327.

Hellamaa perekeskuses

- 6. novembril kell 18.00 **mälumänguõhtu** õunakoogiga.
- 18. novembril kell 12.00 **vanemaealiste mälutreening.**
- T kell 12.00 saavad kokku Pühalepa Lustilised erinevateks tegevusteks.
- N õhtuti kell 19.00 toimub *zumba* videotreening. Info telefonil 5694 1961.

SÜNDMUSED

N, 23. oktoober
- kl 18 **Hiiumaa Dartsi 2025/2026 hooaeg**, Hiiumaa Pruulikoja Resto.
- kl 18 **gongiõhtu Kärdlas**, Kärdla Nukuteater (juh Kairi Kontson ja Külli Väli).
- kl 18.30 **unekoolitus**, Käina Huvi- ja Kultuurikeskus. Tasuta.

R, 24. oktoober
- kl 10 **Hiiumaa kino: „Springsteen: Päästa mind ei kusagilt“,** Kärdla Kultuurikeskus.
- kl 10–12 **väikelaste mänguhommik**, Kõrgessaare Vaba Aja Keskus.

R, 24. oktoober
- kl 18 **Hiiumaa kino: „Õnnega koos“**, Kärdla Kultuurikeskus.
- kl 19 **Utoopia nr 9 BINGO**, Kõrgessaare.
- kl 20 **Hiiumaa kino: „Springsteen: Päästa mind ei kusagilt“**, Kärdla Kultuurikeskus.

L, 25. oktoober
- **Dagaith Open 2025**, Hiiumaa Spordikeskus, Kärdla.
- kl 10 **16. retk Helgiga Hiiumaal**, Kärdla Pritsumaja parkla.
- kl 11 **Wambola rahvaretk**, Roograhu sadam. Lisainfo https://www.facebook.com/WambolaRahvaretk/
- kl 14–16 **seltskonnalaulude kooslaulmine** (juh Helen Kõmmus), Kärdla Nukuteater.
- kl 18 **jahtklubi Dago 49. purjetamishooaja lõpetamine**, Kärdla Sadam, Yachts-Service elling.

P, 26. oktoober
- kl 11 **kepikõnni ühistreening Kärdla matkarajal**, RMK Kärdla matkarada.
- kl 11–15 **Aktiivne Algus liikumispühapäev**, Hiiumaa Spordikeskus, Kärdla, 2 €.
- kl 13 **Eesti MV II liiga: FC Hiiumaa – Tallinna JK Puuma**, Kärdla staadion.
- kl 16 **Hiiumaa kino: „Õnnega koos“**, Kärdla Kultuurikeskus.
- kl 18 **Hiiumaa kino: „Springsteen: Päästa mind ei kusagilt“**, Kärdla Kultuurikeskus.

E, 27. oktoober
- kl 17 **Gordoni lapsevanemate suhtlustreening** Käinas, Käina kool.
- kl 17 **vestlusõhtu Epp Petronega** Käina raamatukogus.

T, 28. oktoober
- kl 11–12 **vestlusring „Ulmeline ulmekirjandus“**, Kärdla Linnaraamatukogu.
- kl 17.30–18.30 **vestlusõhtu Epp Petronega**, Kärdla Linnaraamatukogu.
- kl 18 **noorte ujumisvõistluste karikasari AASTA UJUJA 2025/2026**, Käina ujula.

K, 29. oktoober
- kl 18 **Hiiumaa kino: „Õnnega koos“**, Kärdla Kultuurikeskus,
- kl 18 **Noor TipuTegija 2025/2026**, elamuskeskus Tuuletorn.
- kl 19 **Naaditeatri etendus „Pime tuba“**, Käina Huvi- ja Kultuurikeskus. Lavastaja Ermo Mäeots. Osades Ragne Tammsalu, Taavi Sadul, Õie Laksberg, Kadri Maiste, Mattias Lepna, Ille Savioja, Janno Elmi, Mari-Liis Leivalt, Triin Saue. Piletid 7/10 € müügil kohapeal.
- kl 20 **Hiiumaa kino: „Springsteen: Päästa mind ei kusagilt“**, Kärdla Kultuurikeskus.

N, 30. oktoober
- kl 18 **Hiiumaa Dartsi 2025/2026 hooaeg**, Hiiumaa Pruulikoja Resto.

R, 31. oktoober
- kl 10–12 **väikelaste mänguhommik**, Kõrgessaare Vaba Aja Keskus.
- kl 19 **Utoopia nr 9 BINGO**, Kõrgessaare.

NOVEMBER

L, 1. november
- **Pimeda Aja Tennise Turniir**, Hiiumaa Spordikeskus, https://www.tenniseturniirid.ee/
- 1.–22. november **Movember Hiiumaal 2025**, lisainfo https://hiiumaa.ee/sundmus/movember-hiiumaal-2025/
  - kl 15 **1. movember Hiiumaal**, Hiiumaa muuseumi Pikk Maja. Päeva viib läbi Helgi Põllo. NB! Koos kaaslasega!
  - kl 18 **kinoõhtu Hiiumaa kino saalis** – kõrgelt pärjatud film mehest, tema võitudest ja kaotustest.
  - kl 20 **õhtusöök** Hiiumaa Pruulikoja Restos.
- kl 11–16 **avastuslik perepäev Mihkli talumuuseumis „Pimeduse varjus“**. Sobilik igale vanusele – tule kogu perega! Avatud kohvik. Sissepääs 1 €. Mihkli talumuuseum, Malvaste küla.

P, 2. november
- kl 11–13 **kepikõnni ühistreening Kärdla matkarajal**, RMK Kärdla matkarada.
- kl 11–16 **avastuslik perepäev Mihkli talumuuseumis „Pimeduse varjus“**. Sobilik igale vanusele – tule kogu perega! Avatud kohvik. Sissepääs 1 €. Mihkli talumuuseum, Malvaste küla.

E, 3. november
- kl 17–20 **Gordoni lapsevanemate suhtlustreening Käinas**, Käina kool.

T, 4. november
- kl 11.30 Käina raamatukogus alustab **Käsitööklubi**. Täpsem info tel 463 6231 või Käina raamatukogus kohapeal.

K, 5. november
- kl 17.30 **Käina huvikooli muusikaosakonna kontsert**, Käina Huvi- ja Kultuurikeskus. Sissepääs prii!

N, 6. november
- kl 18 **Hiiumaa Dartsi 2025/2026 hooaeg**, Hiiumaa Pruulikoja Resto.

R, 7. november
- R, 7. november kuni L, 8. november **Hiiumaa Rahvaralli 2025**, https://www.facebook.com/hiiumaaralliklubi.
- kl 19 **Utoopia nr 9 BINGO**, Kõrgessaare.
- kl 23 **Kuumad 90ndad / Recovery LIVE**, Carriba Club.

L, 8. november
- kl 11–13 **Aktiivne Algus liikumislaupäev,** Hiiumaa Spordikeskus.
- kl 13 **Eesti MV jalgpallis: FC Hiiumaa – FC Tallinn U21**, Hiiumaa Spordikeskus.
- kl 22 **Hiibiza x Caater | Hiiumaa rahvaralli ametlik *afterparty,*** Villaladu.

P, 9. november
- kl 11–12 **kontsertetendus „Lolala laulab terveks“**, Kärdla Kultuurikeskus. Uksed avatakse 10.30 ja kohapeal on avatud Lolala toodete pood. Piletiinfo: Varajase ärkaja sooduspilet 17 € (piiratud kogus), tavapilet 22 €. Alla 2-aastastele sülelastele on kontsert tasuta, kuid palume soetada sülelapse 0 € pilet. Ratastoolis külastajatel palun lisainfo saamiseks kirjutada aadressile info@lolala.ee.
- kl 11–13 **kepikõnni ühistreening** Kärdla matkarajal, RMK Kärdla matkarada.
- **Isadepäev Tuuletornis.** „Laps joonistab isa, isa joonistab last“. Juhendab Ann. Kohvikus Ruudi kehtib soodustus -10% (v.a alkohol). Info: Tel 5350 5028, Tuuletorn.

E, 10. november
- kl 17 **Gordoni lapsevanemate suhtlustreening Käinas**, Käina kool.
- 10.–25.11 **mardipäeva ja kadripäeva Sandi-Mäng**. Info: Tel 5350 5028, Tuuletorn.

K, 12. november
- kl 19 **etendus „Minu noor naine“**, Käina Huvi- ja Kultuurikeskus. Lavastaja Anne Paluver. Peaosades Desiree Mumm ja Henrik Normann. Piletid 26 – 29 € müügil Piletikeskuses ja enne algust kohapeal.

N, 13. november
- kl 18 **Hiiumaa Dartsi 2025/2026 hooaeg**, Hiiumaa Pruulikoja Resto, Vabaduse 15, Kärdla.
- kl 18–20 **jõulukeeksi valmistamise õpituba**, Pühalepa Vaba Aja Keskus, 5 €.

R, 14. november
- R, 14. november kuni P, 16. november **keha ja meele retriit Hiiumaal**, Hõbekala külalistemaja.
- kl 11.30–14 **Uuskasutuskeskuse kogumisring Hiiumaal.**
- kl 19 Utoopia nr 9 BINGO, Kõrgessaare.

L, 15. november
- kl 11.30 **YLIPALL VIII 2025**, Hiiumaa Spordikeskus, Kärdla. Lisainfo https://www.facebook.com/events/4031195017143293.
- kl 12–14 **väike taibu teaduskool**, Palade Loodushariduskeskus.

P, 16. november
- kl 11–13 **kepikõnni ühistreening Kärdla matkarajal**, RMK Kärdla matkarada.

E, 17. november
- kl 10–16.30 **turismiettevõtete praktiline AI erikoolitus**, Viscosa Kultuuritehas.
- kl 17 **Gordoni lapsevanemate suhtlustreening Käinas**, Käina kool.

N, 20. november
- kl 18 **Hiiumaa Dartsi 2025/2026 hooaeg**, Hiiumaa Pruulikoja Resto.

R, 21. november
- kl 10 ja 11.15 **Miksteatri lasteetendus „Printsess ja Narr“** Kärdla Kultuurikeskuses.
- **Kuu Kiirturniir. Meestepäeva eri Bowlingus.** Info: Tel 5445 0095 Tuuletorni Bowling.
- kl 19 **Utoopia nr 9 BINGO**, Kõrgessaare.
- kl 19 **Kärdla mälumängu XIV hooaeg**, Hiiumaa Pruulikoja Resto.

L, 22. november
- **Movember – meeste tervisele pühendatud päev.** Info: Tel 5445 0095, Tuuletorn.
- kl 20 **basseinipidu „VeeMelu“** 18+. Pilet: eelregistreerimisel 10 €, kohapeal 15 €. Info: Tel 5340 7161, Käina ujula/spordikeskus.
- kl 19–20.30 **Viscosa kirjandusõhtu X Jaan Pehk**, Utoopia Nr 9, Kõrgessaare, 5 €.

P, 23. november
- kl 11–13 **kepikõnni ühistreening Kärdla matkarajal**, RMK Kärdla matkarada.
- kl 11–13 **Aktiivne Algus liikumispühapäev**, Hiiumaa Spordikeskus, 2 €.

E, 24. november
- kl 17 **Gordoni lapsevanemate suhtlustreening Käinas**, Käina kool.

T, 25. november
- kl 18 **noorte ujumisvõistluste karikasari AASTA UJUJA** 2025/2026, Käina ujula. Info: Tel 5340 7161, Käina ujula/spordikeskus.

K, 26. november
- kl 18–19.30 **Noor Tipu Tegija 2025/2026**, elamuskeskus Tuuletorn, Käina. Info: tel 5350 5028.

N, 27. november
- kl 18 **Hiiumaa Dartsi 2025/2026 hooaeg**, Hiiumaa Pruulikoja Resto, Kärdla.

R, 28. november
- kl 18–19 Hiiumaa muuseumi Pikas Majas **välispoliitika teemaline salongiõhtu Urmas Paetiga.** Pilet 10 eurot (sisaldab kohvi ja kooki). Koha broneerimiseks kirjuta info@hiiumaamuuseum.ee või helista 463 2091.
- kl 19 **Utoopia nr 9 BINGO**, Kõrgessaare.

L, 29. november
- kl 15–18 **Tt-stuudio 20-aastaringi,** Hiiumaa Spordikeskus, Kärdla.

P, 30. november
- kl 11–13 **kepikõnni ühistreening Kärdla matkarajal**, RMK Kärdla matkarada.
- kl 17 **I advent Kärdla keskväljakul.**

SA HIIUMAA MUUSEUMID

HIIUMAA MUUSEUMI PIKK MAJA

Avatud: E–R kell 10–17, L 10–15

Pikas Majas on avatud suurim Hiiumaa rahvariiete näitus **„Hiiumaa rahvariiete ilu ja võlu“** ja Liia Lüdig-Algvere juubelinäitus **„Triibulised“**.

Pika Maja teisel korrusel asub haarav püsinäitus **„Kärdla – rootsi küla, saksa alev, eesti linn“**. Avatud ka meenepood ja laste mängutuba. Pikk Maja on suurepärane koht temaatilisteks sünnipäevapidudeks, koosviibimisteks ja seminaride ning konverentside korraldamiseks. Küsi rohkem infot!

Mihkli talumuuseum, Rudolf Tobiase majamuuseum ja Tahkuna tuletorn on avatud ettetellimisel!

Rohkem informatsiooni: info@hiiumaamuuseum.ee, 463 2091.

SÕRU MUUSEUM

Avatud kokkuleppel. Haridusprogrammid, üritused, seminariruumi rent. Kontakt: tel 5376 4040. sorumuuseum@hiiumaa.ee

KOGUMINE. Heameelega võtame kavandatava näituse jaoks vastu/digiteerime fotosid sinust, su perest või kollektiivist rahvariides. Kogume ka piirivalvuritega, samuti Saaremaast ja saarlastega suhtlemisega seonduvaid lugusid.

KÄRDLA KULTUURIKESKUS

Novembris **Viive-Kai Rebane – loodusfoto näitus.**

Kuni 28. novembrini näitus **„Sõnumid postkaartidel 100 aastat tagasi“**. Koostanud Kalev Pärn.

ELAMUSKESKUS TUULETORN

Kuni 04. detsembrini näitus „Modigliani, mu arm! *vol 2*“ Tuuletorni galeriis.

Info: Tel 5350 5028.

Tuuletorni Bowling avatud K–P 16.00–21.00.

Hiiumaa Teataja, Hiiumaa valla väljaanne
Toimetaja: Triinu Rajasalu, tel 5470 0607
Kujundus ja küljendus: MK Meedia OÜ
Trükikoda: Printall
Hiiumaa Teataja ilmub kuu viimasel reedel.
Info ja teated järgmise kuu lehte on oodatud eelneva kuu 10. kuupäevaks info@hiiumaa.ee.